

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XVIII. Nec p[ro]batum videtur vllis/ aut rationibus aut scripturis q[...]
sunt extra statum meriti seu auge[n]d[a]e charitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

contendit, quia probatur. Quod si & ipsi contempserint vim vocabuli
ad purgationem vitiorum extendi, Esto sane, non contendo, id
tamē effectus est, ut utique esse dubium, ideo propositere alteri illorum,
tanta certitudine in populos aut per sum / maxime cum nec ratio
nominis illorum sine congruat.

¶ Sexto. Et ad hoc valet illud Greg: dist: xxv. c. qualis, ubi
non poenas in modo, sed culpas remitti dicit in futuro, scz
veniales / ut ibidem exempla ponit. At remissio culpae non fit sine
grae infusione, & horror mortis est sanctis: peccatum veniale, sed
non paruum.

¶ CON: XVIII.

Nec probatum videtur vllis / aut rationibus aut scrip-
pturis quod sunt extra statum meriti seu augēde cha-
ritatis.

¶ Hoc enim robustissimum est meum aduersus oppositam opi: argu-
mentum, quod videlicet sine auctoritate docetur. Nostra autē certe
vel eo nititur auctoritate, quod sine addita gratia nullus timor pellis-
tur, quae sola perfecta charitas oras mittit. Haec autē conclusio: pro-
uenit argu: contra, qui dicerent contra me, sunt extra statum meriti /
quare tres praecedentes conclusio: falsae. Ego autē ut opinando & dis-
putando nihil asserendo, sicut coepi, persequar, dico. Si purgas-
torium solum est soluenda: poenarum officina, & anie in illo sunt
suo affectu (ut ego sentio) imunde / nec ab eo vitio purgatur,
fieret purgatorium idem quod infernus, quia infernus est, ubi pe-
na est cum culpa manente. At in anibus purgatorij est culpa, scz
timor poenarum, & defectus amoris. cum iustus sed in Isa: viij. nis-
hil debeat timere, nisi solum deum / ergo peccant sine intermissione
quoad diu horrent poenas & querunt requiem. Quod per prophetam, quia quae-
runt: quae sua sunt: plus quam voluntate dei: quod est contra charitatem
Quod si amant deum: amant amore concupiscentiae (i. vitioso) cum
etiam in suis poenis debeant diligere deum & glorificare ac fortiter
sustinere. Atque ut inter tot disputationum spineta etiam asseram
aliquid. Ego libere confiteor me credere, nullam animam redimi de
poenis purgatorij propter suum timorem: donec posito timore /
incipiat amare voluntatem dei in talis poena, & plus dei volun-
tatem amet quam poenam timeat, imo sola dei voluntatem diligat, poe-
nam vero vilipendat: aut in voluntate dei etiam amet. Quia oportet
ut iusticia diligat animum qui saluetur. At iusticia est deus, qui hanc poe-
nam operatur, deinde illud Christi, qui non accipit (i. volens &
amans portare) crucem suam & sequitur me non est me dignus, at

trux animarū est illa pœna. Quę cū ita sint & verissimę credo
dicat qui p̄t, quō iste amor pœnæ cū timore mutari potest: sine
noua gr̄a infusa, Ego fateor me nescire, nisi dixeris, q̄ purga-
torij non habeat terrorem pœnæ? ac per hoc nec simile infer-
no contra p̄dicta: atq; tūc frustra oramus p̄ eis quas audim⁹
volētes & amātes esse pœnæ suar: sine timore.

Secūdo p̄bo, q̄ augeatur eis charitas. Aplūs dicit Diligen-
tib⁹ deū omnia cooperantur in bonū, hoc autē bonū non potest in-
telligi / nisi augmentum iam possessi boni, ergo & purgato-
rij augeat bonū dilectionis dei / imo maxime oim augeat, dum
sicut infernus dura est emulatio & in tantis malis etiam diligit,
sicut fornax aurū p̄batū facit, ita pœna dilectionē.

Tercio. Virtus in infirmitate p̄ficitur: om̄is enī pœna: si p̄-
sens est charitas, est salutaris & p̄ficua, non enī permittit p̄cio-
sissima charitas atq; fecundissima aliquid secū sterile. At i pur-
gatorio est maxima infirmitas, ergo maxime p̄ficit chari-
tatem.

Quarto. Impossibile est esse statū in via, via autē d. i. ē char-
ritas ad deū tendens / ergo necesse est anis vel p̄cedere vel res-
trocedere a charitate dei, cū nondū sint in termino & visione
vt patet.

Quinto. Impossibile est vlla perseverantia creature, nisi
assidue accipiat magis ac magis: inde enī licitū acuti quidā / q̄
conseruatio rei sit eius continuata creatio. Sed creare est semp
nouū facere, vt etiam patet in riualis / radijs / calore / frigore /
maxime dum sunt extra suū principiū: Quare & spūali calori
i. amor dei in aniabus opus est continuata conseruatio (do-
nec absorbeantur in suū principiū diuinū) ac per hoc & aug-
mentū / etiā si verū esset, q̄ essent perfectę, licet extra deū esse /
nec peruenisse / & esse perfectū sint contraria.

¶ Sed videre dignū est / quibus nam causis mouētur /
vt aniabus statū meriti negent / aut negandū probent.

Primū illud vulgatiss: B. Aug: Hic om̄e meritū comparat⁹,
post mortē nullū, ergo inquit purgatorij non est merendi
locus.

Respondeo.

B. Aug: & quicq; patres similia dixerūt / ex auctoritate & vsu
scripturę loquūtur, quę multo fortius: auctōritatem loquūt /
vt est illud Gal: vi. Operemur bonū dū tempus habemus. Et
Christus Ioan: ix. Venit nox, qm̄ nō poterit operari. Et Ap-
po: Opa enī illor: sequūtur ill os. & illa manifestissima Heb:
vii. Statutū est om̄ib⁹ hominib⁹ semel mori / post hoc iudic-
iū, deinde finis. Gal: vi. Quęcūq; enī homo seminauerit, hęc
Fij

& metē. Itē oportet nos oēs māifestari ad tribūal Chri / vt res
cipiat vnusq; p̄t put gessit in corpe siue bonū siue malum / &
multe alię q̄ oīno sonāt. ac si post mortē oīno sit iudiciū reci
piēdi sicut gestū ē. i. meritū hie / sed m̄ illd̄ Eccl. Lignū vbi cū
q; ceciderit tibi erit.

Sed hæc om̄ia eque cōtra totū purgatoriū pugnāt / quia
non ponūt statū mediū inter mortuos dānatos & beatos. Si
ergo illis non obstantibus purgatoriū defenditur vere, etiam
id defendi p̄t / q̄ augeatur illis gr̄a, nō obstāte illo, qd̄ d̄r. Hic
om̄e meritū compari / quia loquitur non de purgatorio,
sicut & ille auctoritates nihil de purgatorio / sed de cælo vel
inferno loquuntur: vtrinq; ergo intermittitur purgatorium.
Quare illa verba Aug: ad purgatorium non sunt tendenda.
Om̄e meritū hic non illic, i. non in cælo aut inferno. deniq;
scdm̄. B. Aug: etiā sic meritū illud comparat; quo dignus sit
homō / in purgatorio suffragio iuuari / Alioquin in cælo vel
inferno / nullū habet meritū quo mereatur ibi iuuari / sed tūc
quidē ad purgatoriū respexit: hic autē neq; q̄.

Si autē quis piā contentiosus voluerit allerere, auctoritates
iam adductas nihilo aduersus purgatoriū pugnare / q̄ saluari
p̄nt p̄ duplex iudiciū / seu duplicē retributionē post mortē /
Tpalem scz q̄ est purgatorii / Aeternā que ē inferni, & sic aliq;
meritū purgatorii / aliq; infernū. item aliq; sequunt̄ opa sua ad
purgatoriū / alium ad infernū. Hic m̄ deo. Sic dicendo pos
tius destruunt̄ illę auctoritates / q̄ saluētur cū purgatorio: p̄
eā violentā & arbitrariā equiuocationē / cū altera pars equi
uocationis n̄ q̄ possit p̄bari, & meo iudicio / non esse licitū
credo, longeq; pessimū vsū / q̄busdā hucusq; fuisse seruātū,
scz scripture sanctę simplicē sensum / in equiuocū & dubiū
diuidere. Recusē d̄r hęc auctoritatē de hac re non loqui
q̄ dum de vtrāq; re intelligere conamur, de nulla certā relinq;
mus: palliū em̄ breue est (ait Isai:) vtrūq; operire non p̄t, & vt
vulgo d̄r, Non ē altare alterius nuditate ornandū. Igitur d̄
cendū est / q̄ homo illic meret, qd̄ hic seminauit, intelligatur
de p̄nti & futura vita. Messis em̄ sine n̄ra torsione & æquiuo
catione arbitrii n̄ relinquēda est in ea significatio ne, q̄ vitur
scriptura, scz futuri / vbi iudiciū. Atq; ita illę auctoritates nihil
pugnāt aduersus purgatoriū, non p̄ equiuocationis cauillū /
sed per ablationis sensum. Eodē modo & illd̄, hic oēs meritū
illic nullū / Alioquin quātus fuerat sudor ingenio meo / si &
ego meritū equiuocarē duplex, scz post mortē non esse meri
tū hui⁹ t̄pis / sed bñ meritū illi⁹ stat⁹ & Aug: loq; de pri⁹ / sed
nolui, ¶ Quid autē dicēt ad illd̄ Eccl; Lignū vbi cū q; ceciderit

sive ad Aquilonē, sive ad Austrū ibi erit? Siquidē per casum
intelligunt mortē. Si ergo per Aquilonē infernū / per Austrū
cēlū, quo cadēt qui intrāt purgatoriu: ad austrum dicent, sed
equiuoce, sed quid dicent: sibi erit: sibi manebit: ergo nūq̄ exis-
bunt purgatoriu: An hic q̄q̄ equiuocatur mālio scz tpalis &
eterna: daret itaq̄, q̄ hęc authoritas, recta facit contra purgas-
toriu: / quin etiā p̄ equiuocationē sui, facit ex purgatorio infer-
nū, non p̄ itaq̄ solui / nisi dicat (sicut dixi) nihil eā de purgas-
torio loqui: non plus q̄ illā. Liber gnationis Ihesu Chri.

CON: XIX. Nec hoc pbatū
esse videtur / q̄ sunt de sua beatitudine certę &
secure / saltē oēs / licet nos certissimi sumus.

¶ Nos em̄, quia credimus nullā in purgatoriu venire, nisi sit
de numero saluādoz, certi sumus, de beatitudine illaz. Sicut
certi sumus de electoz salute. Qz q̄ non nimis impugno, si q̄
asserat eas esse certas, ego non oēs dico esse certas, sed quia totū
nego cū de aniabus in purgatorio absconditissimū est, ideo
suadendū magis q̄ demonstrando, declaro conclusionē.

¶ Primo ex supradictis, Si poena purgatorij ē, pavor ille &
horror dānationis & inferni, pavor autē om̄is facit anim̄ p̄ur-
batū / incertū / inopē, non silij & auxiliij, & tanto magis q̄ro sus-
erit vehemētiore & inopinatio. Aniaz autē est oim̄ vehemē-
tissimus & inopinatissimus, vt sup̄ dictū est, & Chrus, tā q̄ las-
queus supuenit dies illa. Et Aplūs. Dies dñi sicut fur in nocte
ita veniet; Quare valde parabile est eas p̄ confusione nescire, q̄
statu sint, an dānatę v̄ saluatę / im̄o sibi vidētur iā irā in dā-
nationē, & descendere in lacū, oim̄oq̄ iā esse in portis inferi /
sicut Ezechias dicit, Sed & i. r. ij. Dñs deducit ad inferos &
reducit, igitur nihil aliud sentiūt: q̄ incipe suā dānationē / nisi
q̄ sentiūt nondū clausam post se portā inferi / necdum etiā dis-
mittūt votū & desiderū auxiliij: licet nusq̄ apparentis, sic em̄
loquuntur, qui id experti sunt. Accipiamus simile. Siquis ad
iudiciū mortis inopinat⁹ veniat, puta incidēs in leones, qui
dū intentāt illi om̄i ex pte mortē, etiā si stauerint / oī terrere nō
occidere, hic ipi certi sunt, eū victur; Ipse autē nihil nisi p̄sens-
tissimā mortē videt, atq̄ corp̄o iam moritur, solū sibi rel-
quum est / q̄ nondū sit mortuus, possitq̄ redimi a morte, sed
nescit vnde, videt em̄ illos posse / sed nolle, igit̄ fere nihil dif-
fert a mortuo. Ita videt in pauore eternę mortis fieri, q̄ non
aliud q̄ eternam sibi sentiunt imminere omni ex parte /
Sic canit ecclesia pro eis, A porta inferi erue animas eorum,
Et libera eas de ore leonis, ne absorbeat eas tartarus &c.